

Český telekomunikační úřad

Sokolovská 219
poštovní přihrádka 02
225 02 Praha 025

Zasláno na e-mailovou adresu podatelna@ctu.cz

Formulář pro uplatnění připomínek, stanovisek a názorů

NÁZEV NÁVRHU DOKUMENTU KE KONZULTACI

Předběžná analýza trhu mobilního backhau

IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Obchodní firma: Vodafone Czech Republic a.s.
IČ: 25788001
Kontaktní osoba: Mgr. Petr Piškula, petr.piskula@vodafone.com

DŮVĚRNOST POSKYTNUTÝCH INFORMACÍ

Připomínky neobsahují obchodní tajemství společnosti Vodafone Czech Republic a.s.

26. 3. 2018

1 Shrnutí

- 1.1 Vodafone Czech Republic a.s. („Vodafone“) vítá příležitost připomínkovat Předběžnou analýzu trhu mobilního backhau (,,Předběžná analýza“), kterou Český telekomunikační úřad („ČTÚ“) zveřejnil k veřejné konzultaci.
- 1.2 Společnost Vodafone vítá tento dokument, který podtrhuje zvyšující se význam mobilního backhau (zejména připojování základnových stanic optickou technologií) jako jednoho z klíčových prvků budoucího rozvoje mobilních sítí. Společnost Vodafone tento dokument hodnotí jako krok správným směrem, který vhodně definuje jak mobilní backhaul jako takový, tak rovněž považujeme za odpovídající identifikaci problémových oblastí, kde je situace potřeba řádně sledovat a analyzovat, tak i možných řešení včasnou intervencí regulátora.
- 1.3 Společnost Vodafone dále podporuje záměr a odhodlání ČTÚ monitorovat situaci a vývoj trhu mobilního backhau, jak uvádí Předběžná analýza na několika místech. Zároveň vítá podporu vyjádřenou jiným opatřením, která by měla rozvoji mobilního backhau napomoci.
- 1.4 V našich konkrétních připomínkách pak vybízíme ČTÚ k pokračování sledování tohoto trhu, k provedení některých dílčích dodatečných zjištění a úvah a k některým dílčím doplněním či úpravám textu Předběžné analýzy.

2 Stanovisko k Předběžné analýze

- 2.1 Předběžná analýza v první části popisuje funkci a principy dimenzování mobilního backhau jako takového (kapitoly 3 až 4.1.). Tuto část společnost Vodafone vítá, považuje ji za odpovídající realitě. Pohled ČTÚ na roli mobilního backhau, na způsob dimenzování a na jednotlivé technologie pro připojení základnových stanic sdílíme, zejména podporujeme závěry ohledně klíčového významu připojování základnových stanic optickou technologií¹.
- 2.2 V kapitole 4.2 se Předběžná analýza zabývá současným stavem realizace mobilního backhau. Na prvním místě zkoumá podíly jednotlivých technologií na realizaci mobilního backhau. Z pohledu analýzy trhu má možnost zajištění dostatečného podílu základnových stanic připojených optickými prostředky dle přesvědčení společnosti Vodafone dopad na směřování trhu mobilního backhau k efektivní konkurenci, proto podporuje aktivitu ČTÚ ve sběru údajů pro toto vyhodnocení a předpokládá, že tento přehled a jeho aktualizaci bude ČTÚ vytvářet kontinuálně i v následujícím časovém období.
- 2.3 Pokud jde o zkoumání cen mobilního backhau (kapitola 4.3), toto považuje společnost Vodafone rovněž za jeden z klíčových parametrů, které je nutné na trhu zkoumat, a i v tomto případě podporujeme kontinuální aktualizaci tohoto přehledu i v následujícím časovém období, supřesněním uvedeným dále v těchto připomínkách.
- 2.4 Předběžná analýza pak na str. 24 identifikuje možné formy pro regulatorní zásah a následně jednotlivé varianty a jejich aplikovatelnost v ČR rozebírá. Společnost Vodafone nemá výhrady k identifikaci forem možného regulatorního zásahu a s vymezením možností ČTÚ pro regulační zásahy na str. 24 souhlasí. Jak vyplývá z následujících připomínek a podnětů, neztotožňujeme se u jednotlivých variant zcela se závěry hodnocení situace na trhu mobilního backhau, a navrhuje některých ohledech doplnění relevantních údajů a zjištění a následně ověřit platnost dotčených závěrů Předběžné analýzy.
- 2.5 V další části uvádíme názor a podněty společnosti Vodafone k úvahám a závěrům obsaženým v Předběžné analýze.

¹ Řádky 280-284 a 328-334

A. Vztah Předběžné analýzy k ex-ante regulaci

2.6 Předběžná analýza hodnotí tyto skutečnosti na trhu:

- (i) Obecný technologický pohled na mobilní backhaul: v rámci tohoto zkoumání poskytuje základní funkční popis mobilního backhau (kapitola 3) a kapacitní požadavky na mobilní backhaul (kapitola 4).
- (ii) Srovnání jednotlivých mobilních sítí (kapitola 4): v rámci tohoto zkoumání poskytuje srovnání jednotlivých sítí, pokud jde o podíly technologií zajišťujících mobilní backhaul, a to i v regionálním členění (geotypy venkov, město a aglomerace – členění převzaté z modelu LRIC pro stanovení MTR) a určité zhodnocení cen v tendrech (zřejmě jen) jednoho operátora.
- (iii) Nízkou úroveň podílu opticky připojených lokalit zejména v geotypu venkov (kapitola 6), přičemž primárně identifikuje možnou příčinu tohoto stavu jinou než soutěžní.
- (iv) Srovnání regulace mobilního backhau v rámci EU (kapitola 5):

2.7 Naproti tomu analýzy prováděné na relevantních trzích za účelem uložení ex-ante regulace zkoumají následující skutečnosti:

- (i) Věcné, územní a časové vymezení trhu: V rámci vymezení trhu dále ČTÚ standardně zkoumá aspekty fungování tohoto trhu, případné substituty a další skutečnosti.
- (ii) Analýza trhu z hlediska určení samostatného či společného SMP: V rámci samotné analýzy trhu ČTÚ standardně zkoumá velikost a vývoj podílů na trhu, kritéria týkající se podniku, včetně cen a ziskovosti a kontroly nesnadno duplikovatelné infrastruktury, kritéria týkající se zákazníků a konkurence.
- (iii) Vyhodnocení účinnosti stávajících nápravných opatření, případně jiných regulačních opatření a uložení nápravných opatření charakteru ex-ante, včetně určení potenciálních tržních problémů.

2.8 Z uvedeného vyplývá, že Předběžná analýza zkoumala trh mobilního backhau pokud jde o potenciální soutěžní problémy způsobem, který nezahrnuje celou šíři zkoumání dle metodiky vhodnosti trhu pro ex-ante regulaci a dle metodiky pro analýzy relevantních trhů. ČTÚ se omezil na zjištění, že „nenalezl dostatek indicií, které by dokazovaly, že by komerční nabídky dostupné na trhu jednotlivým provozovatelům mobilních sítí byly pro realizaci mobilního backhau nedostatečné nebo že by docházelo k odmítání přístupu a v tomto důsledku docházelo k omezování nabídky mobilních služeb či snižování jejich kvality²“. Zároveň ČTÚ připouští, že nemusí mít dostatek všech relevantních podkladů pro vyhodnocení případných soutěžních problémů, když uvádí, že „Úřad v této souvislosti doplňuje, že v ČR v současné době neprobíhá pravidelné monitorování dostupnosti a zajištění mobilního backhau“³. Proto se společnost Vodafone domnívá (a to i s ohledem na potenciální problémy identifikované v bodě 2.9), že závěr formulovaný jako „Úřad v rámci provedené předběžné analýzy neshledal důvody pro uplatnění ex-ante regulace“⁴ nevyplývá z obsahu Předběžné analýzy a **měl by proto být vypuštěn**.

B. Potenciální soutěžní problémy vyžadující doplnění analýzy

2.9 Společnost Vodafone dlouhodoběji poukazuje na následující oblasti související s mobilním backhauem, které dle našeho názoru vyžadují zvýšenou pozornost:

- (i) Úroveň soutěže se pravděpodobně liší regionálně: **[obchodní tajemství]**
- (ii) Cenové chování dominantní společnosti by mohlo indikovat existenci podniku s významnou tržní silou: **[obchodní tajemství]**
- (iii) Podíl optických lokalit v jednotlivých sítích a snadnost zřízení optické lokality s ohledem na rozsáhlou optickou síť (možnost dalšího podpoření z důvodu sdílení). Soutěžní postavení síťového mobilního operátora neovlivňuje jen podíl již existujících opticky připojených základnových stanic

² Řádky 793-796

³ Řádky 865-866

⁴ Řádky 956-957

(lokalit), ale důležitá je i skutečnost, jak náročné (finančně a časově) je zřízení nových lokalit s optickým připojením. **[obchodní tajemství]**

(iv) **Vliv sdílení CETIN (O2) a T-Mobile: [obchodní tajemství]**

- 2.10 Společnost Vodafone má i nadále za to, že by výše uvedené potenciální problémy měl ČTÚ podrobněji prozkoumat. Předběžná analýza uvedené oblasti neprozkoumává v potřebném rozsahu a detailu, a proto nelze s jistotou učinit závěr o potřebě případného regulačního zásahu na trhu mobilního backhau. Předběžná analýza neposkytuje dostatek informací pro posouzení, zda v uvedených případech existuje riziko, že by docházelo nebo mohlo docházet k soutěžně problematickému chování, které by vyžadovalo nápravné opatření.

C. Podkladová data

- 2.11 ČTÚ v kapitole č. 4.3 poskytuje určitý **cenový** náhled na podmínky mobilního backhau. Jak ale uvádí, jedná se o informace poskytnuté jedinou společností⁵.
- 2.12 Pokud jde o ceny poskytované mezi subjekty sdílející síť, předběžná analýza rovněž uvádí, že „*zajišťování a pronájem optických vláken a dedikované kapacity pro připojování základnových stanic je zajišťována samostatnou smlouvou za běžných komerčních podmínek*“⁶. Z toho však není zřejmé, zda ČTÚ ceny obsažené v této smlouvě (či na jejím základě) zkoumal a pokud ano, jaká byla konkrétní zjištění a jaké je srovnání s cenami uvedenými v kapitole 4.3. Předběžné analýzy (viz bod 2.9). Stejně tak není zřejmé, od kolika hráčů porovnával ČTÚ cenové podklady v úvahách uvedených na str. 18, kde je většina textu začerněna z důvodu obchodního tajemství. Ze zveřejněné Předběžné analýzy se tak společnosti Vodafone jeví, že ČTÚ vycházel z velmi omezeného rozsahu cenových podkladů, zřejmě pouze od jediné společnosti.
- 2.13 V závěru Předběžné analýzy je pak uvedeno, že ČTÚ nezjistil, že by docházelo k „*uplatňování nepřiměřených podmínek (včetně cenových)*“⁷. Domníváme se, že z cenových údajů omezeného rozsahu (zřejmě jediné společnosti) nelze hodnotit trh jako celek a že proto uvedený závěr není Předběžnou analýzou podložen, pokud ČTÚ nevycházel z cenových údajů podstatné části trhu. **Uvedený závěr je proto nutné z Předběžné analýzy vypustit.**
- 2.14 Jak vyplývá z poznámky u tabulky č. 3 (str. 14), údaje pro výhled na dva roky neposkytnul jeden z operátorů. **[obchodní tajemství]** Domníváme se, že díky chybějícím údajům nelze považovat usuzování a závěry o budoucím výhledu za spolehlivé.
- 2.15 Pokud jde o další údaje pro získání úplného přehledu o relevantních skutečnostech na trhu mobilního backhau a jeho výhledu, společnost Vodafone je přesvědčena, že pro učinění relevantního závěru je velmi důležité získat údaje, které uvádíme v bodě 2.9(iii).

D. Mezinárodní srovnání

- 2.16 Předběžná analýza uvádí, že dle rozpracované studie BEREC je mobilní backhaul přímo nebo nepřímo regulován v 17 zemích EU⁸. Jedná se o regulaci v rámci trhů 3a a/nebo 4. Tento údaj považujeme za velmi zajímavý, indikující významnou pozornost, kterou regulační úřady v těchto zemích EU mobilnímu backhau věnují. Jsme přesvědčeni, že jde o natolik důležité zjištění, že je spíše otázkou, jaký je důvod, že v ČR takovýto způsob přímé nebo nepřímé regulace uplatnění není. Z uvedeného mezinárodního srovnání vyplývá, že ČTÚ by měl hledat intenzivně způsoby a možnosti, jak fungování a rozvoj trhu mobilního backhau podpořit, například s využitím nástrojů uplatňovaných ve většině zemí EU podle studie BEREC.
- 2.17 Pro úplnost dodáváme, že na str. 17⁹ je s odkazem na kapitolu 5 uvedeno, že podíl jednotlivých technologií i podíl samozásobení je na trhu mobilního backhau „obdobná, jako v převážné části členských států EU“. Kapitola 5

⁵ Řádek 530

⁶ Řádky 694-695

⁷ Řádek 954

⁸ Řádky 612-618, poznámky pod čarou 21 a 22

⁹ Řádky 426-428

však žádné takové srovnání neobsahuje. Považujeme proto za vhodné, aby toto srovnání bylo do kapitoly 5 doplněno.

E. Rozdíly v pokrytí a dosahované průměrné rychlosti mezi mobilními operátory

- 2.18 Předběžná analýza trhu mobilního backhauu uvádí, že „v pokrytí vysokorychlostními mobilními sítěmi jsou všichni síťoví operátoři na srovnatelné úrovni“, „[s]polečnost Vodafone dle Netmetru dosahuje dlouhodobě nejvyšší mediánové hodnoty přenosové rychlosti u 4G sítí“ a „[o]statní parametry mobilní sítě jako je rychlost uploadu či odezva (ping) dosahují dle Netmetru u jednotlivých mobilních operátorů také srovnatelných hodnot“.¹⁰
- 2.19 **To, že ČTÚ neidentifikoval rozdíly v pokrytí a dosahované průměrné rychlosti mezi mobilními operátory, podle našeho názoru není informativní pro vyhodnocení vlivu situace na trhu mobilního backhauu na mobilní operátory** a jejich schopnost konkurovat na maloobchodním trhu.
- 2.20 Pokrytí a rychlosti dosahované v současnosti jsou relevantní pro současně nabízené mobilní služby. Nezohledňují služby, které v současnosti operátoři nenabízí (například z důvodu absence vysokokapacitní sítě backhauu) nebo služby, které operátoři budou chtít nabízet v budoucnosti v rychle se měnícím tržním prostředí s ohledem na digitalizaci. **[obchodní tajemství]**

F. Dopad dostupnosti optické infrastruktury na provozovatele mobilních sítí

- 2.21 Předběžná analýza trhu mobilního backhauu uvádí, že „[ú]řad předpokládá, že omezená dostupnost optické infrastruktury ve venkovských oblastech má na všechny provozovatele mobilních sítí obdobný dopad a případný regulační zásah prostřednictvím SMP regulace nebude schopen vyřešit problém související s omezenou dostupností optických sítí“.¹¹
- 2.22 **Není zřejmé, že přístup k existující a nově budované optické infrastruktuře je stejný pro mobilní operátory v současnosti a do budoucna.** Po vertikální separaci má operátor O2 stejného vlastníka (Skupina PPF) jako společnost CETIN, kterou ČTÚ stanovil jako SMP operátora na fixních trzích 3a, 3b a 4 a je pravděpodobné, že by byl SMP operátorem i v případě trhu mobilního backhauu. Součástí vertikální separace se zachováním stejného vlastníka nebyly žádné regulatorní závazky a tedy ani regulatorní závazky týkající se stejného přístupu k infrastruktuře CETIN, která se dá využít pro optický mobilní backhaul. Podle vyjádření ČTÚ pro ochranu hospodářské soutěže, se kterým souhlasíme a který jsme v minulosti dali ČTÚ do pozornosti, společný vlastník (Skupina PPF) má rozhodující vliv na obchodní (soutěžní) jednání O2 a CETIN a tyto společnosti nemají dostatečnou samostatnost v rozhodování o svém obchodním a soutěžním chování. Podmínky pro společnost O2 (a potenciálně i pro společnost T-Mobile, která s O2/CETIN sdílí síť) pro přístup k optické infrastruktuře CETINu se proto mohou lišit od podmínek pro Vodafone. Předpokládáme, že je v zájmu ČTÚ monitorovat případné rozdíly v podmínkách přístupu, vzhledem k předpokladu SMP pozice společnosti CETIN, případně když analýza trhu existenci SMP potvrdí.
- 2.23 **Nesouhlasíme se závěrem, že SMP regulace nebude schopna vyřešit problém omezené dostupnosti optických sítí.** Omezování investic a inovací sítí může být jedním z důsledků potenciální existence SMP a efektivní design regulace SMP je proto jedním ze způsobů docílení nápravních opatření. Modifikace incentív pro SMP operátora formou regulačního zásahu by měla vést k příznivějším výsledkům pro trh.

G. Dopady Zákona č. 194/2017 Sb. implementující Směrnici EU o snižování nákladů

- 2.24 Předběžná analýza trhu mobilního backhauu uvádí, že „[d]opady [Zákona č. 194/2017 Sb.] na budování nových vysokorychlostních sítí včetně dopadu na možné využití pro realizaci mobilního backhauu bude možno vyhodnotit až v delším časovém horizontu“.¹²

¹⁰ Předběžná analýza trhu mobilního backhauu, řádky 510-526.

¹¹ Předběžná analýza trhu mobilního backhauu, řádky 836-839.

¹² Předběžná analýza trhu mobilního backhauu, řádky 916-918.

- 2.25 **Souhlasíme s ČTÚ, že dopady Zákona č. 194/2017 Sb. na fixní trhy a na realizaci mobilního backhauulu bude možno vyhodnotit až v delším časovém horizontu.** Tento postoj jsme ČTÚ komunikovali i ve veřejných konzultacích fixních trhů a jejich nápravních opatřeních, kde ČTÚ navrhoval kvůli existenci tohoto zákona zrušit některé povinnosti pro SMP operátora, například trh č. 3a - velkoobchodní služby s místním přístupem poskytovaným v pevném místě. Je zřejmé, že když není možné vyhodnotit dopady zákona na fixní trhy, není vhodné rušit odpovídající regulatorní povinnosti SMP operátora. Povinnosti ČTÚ identifikoval jako potřebné s ohledem na identifikované tržní selhání a není vhodné je rušit, když zrušení je odůvodněno existencí zákona, kterého dopad není možné v současnosti vyhodnotit.

H. Technologie LTE jako substitut k pevnému vysokorychlostnímu připojení

- 2.26 Předběžná analýza na str. 3 uvádí, že „*technologie LTE je sice primárně určená pro vysokorychlostní připojení k síti Internet v mobilních sítích, ale lze ji vnímat i jako substitut k pevnému vysokorychlostnímu připojení*“. Tento názor však není v textu dále nijak přiblížen či odůvodněn.
- 2.27 Společnost Vodafone upozorňuje, že např. v analýze relevantního trhu č. 3b ČTÚ uvedl, že pokud jde o mobilní síť s technologií LTE, za substitut k pevnému vysokorychlostnímu připojení lze považovat pouze speciální nabídky umožňující „nomádní“ přístup¹³. **Protože hodnocení technologie LTE jako substitutu k pevnému vysokorychlostnímu připojení uvedený v Předběžné analýze není nijak dále odůvodněn, žádáme vypuštění tohoto textu.**

3 Další kroky pro doplnění posouzení trhu mobilního backhauulu

Na základě výše uvedeného by společnost Vodafone uvítala, aby ČTÚ doplnil analýzu v následujícím smyslu:

- a) Doplnit sběr dat o:
- Údaje za jednotlivé mobilní sítě ohledně vzdálenosti vlastní existující optické infrastruktury od základnových stanic dosud nepřipojených optickými prostředky a údaje o výhledu podílu jednotlivých technologií v mobilním backhauulu od všech posuzovaných subjektů
 - Cenové podklady realizovaných optických tras tak, aby obsahovaly údaje o podstatné části trhu
 - Dostupnost infrastruktury a velkoobchodních služeb poskytující přístup k vysoce kvalitním („ultra-high-speed“) službám. V tomto místě společnost Vodafone odkazuje na svoji připomínku k čl. 2.3.2 návrhu opatření obecné povahy analýzy trhu č. A/4/xx.2017-z, trhu č. 4 – velkoobchodní služby s vysoce kvalitním přístupem poskytovaným v pevném místě¹⁴. Společnost Vodafone oceňuje přístup ČTÚ, kdy ve vypořádání této připomínky uvedl, že „pro příští období zvaží rozšíření sběru dat o tyto údaje v rámci systému Elektronického sběru dat (ESD)“¹⁵.
- b) Doplnit hodnocení trhu v těchto aspektech:
- Cenové chování dominantního poskytovatele optického připojení základnových stanic včetně posouzení dokopů a dalších nákladů
 - Srovnání nákladů a cen realizace optického připojení základnových stanic v rámci dohody o sdílení s cenami optických připojení ostatních relevantních subjektů
 - Srovnání jednotlivých mobilních sítí z pohledu vzdálenosti vlastní optické infrastruktury od základnových stanic

¹³ Viz závěr kapitoly 2.2.1.2.3 na str. 66/67 analýzy relevantního trhu č. A/3b/07.2017-4, vydané jako opatření obecné povahy ze dne 18. 7. 2017

¹⁴ <https://www.ctu.cz/sites/default/files/obsah/ctu/vyzva-k-uplatneni-pripominek-k-navrhu-opatreni-obecne-povahy-analyzy-trhu-c.a/4/xx.2017-z-trhu-c.4-velkoobchodni-sluzby-s-vysoce-kvalitnim-pristupem-poskytovanym-v-pevnem-miste/obrazky/170313vfczkat4-final.pdf>, část 2.h., str. 5

¹⁵ <https://www.ctu.cz/sites/default/files/obsah/ctu/vyzva-k-uplatneni-pripominek-k-navrhu-opatreni-obecne-povahy-analyzy-trhu-c.a/4/xx.2017-z-trhu-c.4-velkoobchodni-sluzby-s-vysoce-kvalitnim-pristupem-poskytovanym-v-pevnem-miste/obrazky/art4tabulkavyvporadani-pripominek-final.pdf>, str. 16

- c) Podle zjištění ad b) doplnit a upravit závěry hodnocení trhu mobilního backhaułu včetně otázky potřeby regulačního zásahu.
- d) Zvolit případně regulační postup nejvhodnější pro řešení identifikovaného soutěžního problému (úprava regulačních povinností na relevantních trzích 3a/4 případně provedení třikriteriálního testu).

— * * * —